

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för film och litteratur

1LI120 Barn- och ungdomslitteratur - en fortsättning, 30 högskolepoäng

Children's literature - a continuation

Huvudområde

Litteraturvetenskap

Ämnesgrupp

Litteraturvetenskap

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1F

Fastställande

Fastställd 2018-01-15

Senast reviderad 2022-06-08 av Fakulteten för konst och humaniora. Reviderad kurslitteratur.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2022

Förkunskaper

30 hp i barn- och ungdomslitteratur (1LI100) eller motsvarande.

Mål

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- problematisera barn- och ungdomslitterära genrer,
- på ett grundläggande plan redogöra för relevanta teoretiska inriktningar för studiet av barn- och ungdomslitteratur,
- diskutera olika läsarperspektiv i relation till barn- och ungdomslitteratur,
- analysera barn- och ungdomslitteratur i skriftlig akademisk form.

Delkurs 1. Mångfaldsperspektiv på barn- och ungdomslitteratur (7,5 hp)

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- redogöra för intersektionalitetsbegreppet på en grundläggande nivå,
- applicera olika teoretiska perspektiv på begreppet mångfald,

- analysera och problematisera texter för barn och unga utifrån intersektionalitetsbegreppet.

Delkurs 2. Samtida ungdomsfiktion (7,5 hp)

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- problematisera centrala teman i samtida ungdomsfiktion som hållbarhet och makt i genrer som fantasy, dystopi och vardagsrealism,
- diskutera och problematisera fanfiction, grafiska romaner och serier,
- analysera några exempel på samtida ungdomsfiktion med hjälp av delkursens presenterade teoretiska verktyg.

Delkurs 3. Barn och ungdomar som läsare (5 hp)

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- diskutera och problematisera begrepp som beskriver läsare, såsom kritiska och naiva läsare, idealläsare, implicit läsare och verklig läsare,
- diskutera olika läsarperspektiv och dess plats inom barn- och ungdomslitteraturforskningen,
- genomföra en mindre empirisk studie om läsande.

Delkurs 4. Självständigt arbete med teori och metod (10 hp)

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- redogöra för relevanta teoretiska ingångar för barn-och ungdomslitteraturanalys,
- redogöra för relevanta metodologiska ingångar för barn- och ungdomslitteraturanalys,
- skriftligt applicera teoretiska och metodologiska verktyg på barn- eller ungdomslitterära texter utifrån en relevant problemställning.

Ett kompletterande mål för all utbildning inom det humanistiska området är förmågan att korrekt använda svenska språket i tal och skrift.

Innehåll

Delkurs 1. Mångfaldsperspektiv på barn- och ungdomslitteratur (7,5 hp)

Delkursen utgår från begreppet mångfald som problematiseras och definieras med utgångspunkt i intersektionalitetsbegreppet. Delkursen presenterar olika modeller för litteraturanlys utifrån ett mångfaldsperspektiv. Dessa modeller appliceras därefter i studenternas egna barn- och ungdomslitterära textanalyser.

Delkurs 2. Samtida ungdomsfiktion (7,5 hp)

Delkursen fokuserar på samtida ungdomsfiktion och utgår från ett brett textbegrepp där även film, grafisk roman och tecknade serier ingår. I delkursen diskuteras olika genrer som exempelvis grafisk roman, fanfiction och film. Även de teman som dominerar dagens ungdomsfiktion som exempelvis dystopiska framtidsvisioner tas upp och problematiseras i vilka hållbarhet och makt är viktiga perspektiv. De teoretiska verktyg som presenterades i delkurs 2 aktualiseras igen då diskussioner om makt är högst relevanta för delkursens fiktiva exempel.

Delkurs 3. Barn och ungdomar som läsare (5 hp)

Delkursen synliggör vilken betydelse det läsande barnets/ungdomens perspektiv kan ha för barn- och ungdomslitteraturforskningens analyser och problembeskrivningar. Kursen fokuserar på hur litteraturvetare kan samarbeta med läsande barn/ungdomar och ta vara på deras tolkningar av texter. Kursen ger också kursdeltagarna personlig erfarenhet av att samtala med barn/ungdomar om litteratur.

Delkurs 4. Självständigt arbete med teori och metod (10 hp)

I delkursen presenteras och diskuteras ett par av de mest relevanta teoretiska och metodologiska ingångarna i analysen av barn- och ungdomslitteratur. Då en stor del av examinationen består av författandet av en uppsats, diskuteras akademiskt skrivande, uppsatsens beståndsdelar och hur en uppsats byggs upp från ett första uppsats-pm till färdig uppsats.

Undervisningsformer

Kursen består av inspelade föreläsningar och annat undervisningsmaterial, gruppdiskussioner online samt handledning.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda. Betygskriterier för betyget Väl godkänd meddelas skriftligen vid kursstart. För betyget Väl godkänd på hela kursen skall betyget vara Väl godkänd på minst 22,5 hp.

Delkurs 1 examineras genom digitala gruppdiskussioner och responsinlägg samt ett skriftligt projektarbete.

Delkurs 2 examineras genom digitala gruppdiskussioner där det ingår dels att skriva egna inlägg, dels att ge relevant och initierad feedback på andras inlägg samt en skriftlig hemtentamen.

Delkurs 3 examineras genom digitala gruppdiskussioner samt genomförande av och

skriftlig bearbetning av en mindre empirisk studie.

Delkurs 4 examineras genom digitala gruppinlägg där det ingår dels att skriva egna inlägg, dels att ge relevant och initierad feedback på andras inlägg, samt författandet av ett mindre självständigt arbete.

Förnyad examination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet. Om universitetet beslutat att en student har rätt till särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att ge ett anpassat prov eller att studenten genomför provet på ett alternativt sätt.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs kursvärdering. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle erhåller återkoppling vid kursstart. Kursvärdering genomförs anonymt.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs 1. Mångfaldsperspektiv på barn- och ungdomslitteratur (7,5 hp)

Facklitteratur

Andersson, Maria & Druker, Elina (red.). 2017. *Mångkulturell barn- och ungdomslitteratur. Analyser*. Studentlitteratur. (i urval ca 100 s.) ISBN 9789144111810

Alkestrand, Malin. 2016. *Magiska möjligheter: Harry Potter, Artemis Fowl och Cirkeln i skolans värdegrundsarbete*. Makadam. s. 102-109. 8 s. ISBN 9789170612251. Tillgänglig som E-bok via UB.

Alkestrand, Malin. 2021. *Mothers and Murderers: Adults' Oppression of Children and Adolescents in Young Adult Dystopian Literature*. Makadam. s. 15-17, 66-94, 162-185, 303-309. 93 s. ISBN 9789170613661

Lykke, Nina. 2005. "Nya perspektiv på intersektionalitet. Problem och möjligheter", i *Kvinnovetenskaplig tidskrift*, nummer 2-3, s. 7-17. 10 s. Tillgänglig här: <https://ojs.ub.gu.se/ojs/index.php/tgt/article/viewFile/2332/2086>

Nikolajeva, Maria. 2017. *Barnbokens byggklossar*. Studentlitteratur. (i urval, ca 150 s.). ISBN 9789144114675

Nikolajeva, Maria. 2009. "Theory, Post-Theory, and Aetonormative Theory", i *Neohelicon*, volym 36, nummer 1, s. 13-24. 12 s. Tillgänglig här: <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/s11059-009-1002-4.pdf>

Warnqvist, Åsa (red.). 2017. *Samtida svensk ungdomslitteratur. Analyser*. Studentlitteratur. (i urval, ca 100 s.). ISBN 9789144107950

Utöver detta tillkommer cirka 50 sidor facklitteratur som tillhandahålls av institutionen.

Skönlitteratur

Samtliga titlar kan läsas i valfri utgåva

Achebe, Chinua. *Chike and the River*. Anchor Books. 88 s.

Black, Holly & Clare, Cassandra. *Järnprovet*. Bonnier Carlsen. 384 s.

Francesca, Sanna. *Flykten*. Rabén & Sjögren. 48 s.

Jägerfeld, Jenny. *Brorsan är kung*. Rabén & Sjögren. 144 s.

Sáenz, Benjamin Alire, *Livets outgrundliga mysterier*, 332 s.

Schiefauer, Jessica. *Pojkarna*. Mån-pocket. 198 s.

Senzai, N. H. *Flykten från Kabul*. Natur & Kultur. 269 s.

Taikon, Katarina, Valfri Katitzi-bok

Tan, Shaun. *Borttappad*. Kabusa böcker. 36 s.

Wahldén, Christina. *Konserten*. Vilja förlag. 65 s.

Wallnäs, Henrik. *Åka buss*. Natur & Kultur. ca 32 s.

Det tillkommer ett par episoder från webcomics vilka presenteras i kursguiden.

Film

Tan, Shaun & Ruhemann, Andrew. 2010. *The Lost Thing* (tillgänglig via YouTube).

Delkurs 2. Samtida ungdomsfiktion (7,5 hp)

Facklitteratur

Alkestrand, Malin & Nilson, Maria (red.). 2022. "Conceptions of Girlhood Now and Then: Girls' Literature and Beyond". Temanummer i tidskriften *Barnboken*, volym 45. (i urval ca 100 s.). Tillgänglig på <https://barnboken.netindex.php/clr>.

Alkestrand, Malin. 2016. *Magiska möjligheter. Harry Potter, Artemis Fowl och Cirkeln i skolans värdegrundsarbete*. Makadam. s. 8-16, 171-235, 287-298. 86 s. ISBN 9789170612251. Tillgänglig som E-bok via UB.

Anatol, Giselle Liza (red.). 2009. *Reading Harry Potter Again. New Critical Essays*. Praeger Publishing Inc. s. 207-221. 15 s. ISBN 9780313361975. Tillgänglig som E-bok.

Boglund, Ann & Anna Nordenstam. 2016. *Från fabler till manga 2. Litteraturhistoriska och didaktiska perspektiv på ungdomslitteratur*. Gleerups. s. 7-176. 169 s. ISBN 978-91-40-68946-7

Haglund, Tuva. 2021. *Tillsammans i Engelsfors. Socialt fiktionsbruk i Engelsforstrilogins digitala fangemenskap 2011-2016*. Makadam. s. 11-46, 154-287. 168 s. ISBN 9789170613500

Heilman, Elisabeth E. 2008. *Critical perspectives on Harry Potter*. Routledge. s. 275-290. 16 s. ISBN: 9780415964845. Tillgänglig som E-bok via UB.

Ingleton, Pamela. 2012. "Neither Can Live while the Other Survives': Harry Potter and the Extratextual (After)life of J.K. Rowling", *J.K. Rowling. Harry Potter*. red. Cynthia J. Hallet & Peggy J. Huey, Palgrave MacMillan. 18 s. ISBN 9780230008502. Tillgänglig som E-bok via UB.

Löwe, Corina & Nilsson Skåve, Åsa (red.). 2020. *Didaktiska perspektiv på hållbarhetsteman i barn- och ungdomslitteratur*. Natur & Kultur. (i urval ca 150 s.) ISBN 9789127824881

Pugh, Tison & Wallace, David L. 2008. "A Postscript to 'Heteronormative Heroism and Queering the School Story in J. K. Rowling's Harry Potter Series'", i *Children's Literature Association Quarterly*, volym 33, nummer 2 (sommaren 2008), s. 188–92. 5 s. Tillgänglig här: [chrome extension:efaidnbmnnnibpajpcgiclfndmkaj/https://muse.jhu.edu/article/237889/pdf](https://muse.jhu.edu/article/237889/pdf)

Pugh, Tison & Wallace, David L. 2006. "Heteronormative Heroism and Queering the School Story in J. K. Rowling's Harry Potter Series", i *Children's Literature Association Quarterly*, volym 31, nummer 3 (hösten 2006), s. 260–81. 22 s. Tillgänglig här: <https://muse.jhu.edu/article/204892>

Van Tuyl, Jocelyn. 2016. "Somebody Else's Universe': Female Künstler Narratives in Alcott's Little Women and Rowell's Fangirl", i *Children's Literature Association Quarterly*. Volym 41, nummer 2 (sommaren 2016). s. 199-215. 16 s. Tillgänglig här: [chrome-extension:efaidnbmnnnibpajpcgiclfndmkaj/https://muse.jhu.edu/article/619601/pdf](https://muse.jhu.edu/article/619601/pdf)

Artiklar som tillhandahålls av institutionen (ca 150 s.).

Skönlitteratur

Samtliga titlar kan läsas i valfri utgåva

Lestadius, Ann-Helén. *Tio över ett*. 261 s.

Poznanski, Ursula. *Sveket*. 431 s.

Rowell, Rainbow. *Fangirl*. 427 s.

Rowling, J.K. *Harry Potter and the Goblet of Fire*, illustrerad av Jim Kay. ca 464 s.

Strandberg, Mats & Sara Bergmark Elfgren m.fl. *Berättelser från Engelsfors*. 112 s.

Strandberg, Mats & Sara Bergmark Elfgren. *Cirkeln*. 501 s.

Skönlitterära texter som tillhandahålls av institutionen tillkommer (ca 150 s.).

Film

Harry Potter and the Goblet of Fire (regi: Mike Newell 2005).

Delkurs 3. Barn och ungdomar som läsare (5hp)

Andersson, Sara. 2020. *Läsande flickor. Läspolitik och det genomlysta subjektet*. Stockholms universitet. (i urval, ca 100 s.). ISBN 9789179112639. Tillgänglig här: <chrome-extension:efaidnbmninnibpcajpcgiclfndmkaj/https://su.diva-portal.org/smash/get/diva2:1458398/FULLTEXT01.pdf>

Benton, Michael. 2005. "Readers, Texts, Contexts: Reader-response Criticism", i *Understanding Children's Literature*. (red.) Peter Hunt, Taylor & Francis Group. s. 86–102. 16 s. ISBN 1-280-45080-0. Tillgänglig som E-bok via UB.

Christensen, Nina. 2018. "Co-creating Literature Across Media and Modes of Expression: Hans Christian Andersen's 'In the Children's Room' (1865) and 'Dance, Dance, Doll of Mine!' (1872)", i *Forum for World Literature Studies*, volym 10, nummer 1, s. 23-39. 16 s. Tillgänglig på nätet.

Fish, Stanley. 2000 (1980). "Is There a Text in This Class?", *Falling Into Theory: Conflicting Views on Reading Literature*. (red.) David H. Richter, Bedford/St. Martin's. s. 573-585. 13 s. ISBN 0-312-20156-7. Tillgänglig på MyMoodle.

Frederico, Aline. 2021. "Reading an App: Dimensions of Meaning-making in Digital Literary Reading in Early Childhood", i *PERSPECTIVA*, volym 39, nummer 1, s. 1–24. 23 s. Tillgänglig här: https://periodicos.ufsc.br/index.php/perspectiva/article/view/66013/45576fbclid=IwAR3xHmiQP2cpmMvG3_jjsrTaWLA0tm5EmeL5pdcLGKcujTYXXXPMIKtmCUQ

Galpin, A. 2016. "Towards a Theoretical Framework for Understanding the Development of Media-related Needs", i *Journal of Children and Media*, volym 10, nummer 3, s. 385–391. 6 s. Tillgänglig här: <https://doi.org/10.1080/17482798.2016.1194373>

Hellström, Martin. 2016. "Min favoritfigur är Maria Gripe. Är det okej om jag kallar henne Gittan? Ett medforskande litteratursamtal om Maria Gripes I vår lilla stad-trilogi", i *Tidskrift för litteraturvetenskap*, nummer 3–4, s. 1–12. 13 s. Tillgänglig här: <http://ojs.ub.gu.se/ojs/index.php/tfl/article/view/3799>

Henkel, A. Q. 2018. "Exploring the Materiality of Literary Apps for Children", i *Child Lit Educ*, volym 49, s. 338–355. 17 s. Tillgänglig här: <https://doi.org/10.1007/s10583-016-9301-7>

Henkel, A. Q., Mygind, S. & Bundgaard Svendsen, H. 2021. "Exploring Reading Experiences of Three Media Versions: Danish 8th Grade Students Reading the story Nord", i *L1-Educational Studies in Language and Literature*, volym 21, s. 1–29. 29 s. Tillgänglig här: <https://doi.org/10.17239/L1ESLL-2021.21.02.04>

Häikiö Karlsson, Tarja, Jeanette Sundhall, Maj Asplund Carlsson (red). 2020. *En lag för barn. Kulturvetenskapliga perspektiv på barnrättkonventionen*. Studentlitteratur. (i urval ca 120 sidor). ISBN 9789144137483

Iser, Wolfgang. 1978/1991. *The Act of Reading: A Theory of Aesthetic Response*. Johns Hopkins University Press. Utdrag från kapitel 2, "Readers and the Concept of the Implied Reader", utdrag från kapitel 7, "Conditions of Interaction". 13 s. ISBN 0801823714. Tillgänglig på My Moodle.

Jönsson, Maria & Anders Öhman (red). 2015. *Litteratur och läsning. Litteraturdidaktikens nya möjligheter*. Studentlitteratur. (i urval ca 100 s.). ISBN 9789144103198

Mathiasson, Leif (red). 2004. *Janusz Korczak och barnens värld*. Studentlitteratur. (i urval ca 50 s.). ISBN 9789144032634

Nikolajeva, Maria, & Scott, Carole. 2006. *How Picturebooks Work*. Taylor & Francis Group. s. 1-28. 27 s. Tillgänglig som E-bok via UB.

Tenngart, Paul. 2010. *Litteraturteori*. Andra upplagan. Gleerups, kapitlet "Läsarorienterade teorier". 24 s. ISBN 9789140673107

Öhman, Anders. 2015. *Litteraturdidaktik, fiktioner och intriger*. Gleerups. 175 s. ISBN 9789140688286

Delkurs 4. Självständigt arbete med teori och metod (10 hp)

Facklitteratur

Nordlund, Anna. 2020. *Vad är litteraturvetenskap? En ämnesintroduktion för nya studenter*. Studentlitteratur. 110 s. ISBN 9789144135151

Reynolds, Kimberly & Matthew O. Grenby (red.). 2011. *Children's Literature Studies. A Research Handbook*. Palgrave. 272 s. ISBN 9780230525542

Svenska skrivregler. 2017. ISBN: 9789147111149 (ca 100 s. läses i urval).

Tenngart, Paul. 2011. *Litteraturteori*. Gleerups. ISBN: 9789140673107 (ca 150 s. läses i urval).

Westin, Boel. 2002. "Vad är barnlitteraturforskning?" i *Litteraturvetenskap*, (red.) Staffan Bergsten. Studentlitteratur. 12 s. ISBN 9789144023328

Relevant litteratur väljes i samråd med handledare (ca 700 s.).

Skönlitterära texter

Tre skönlitterära verk tillkommer (ca 600 s. sammanlagt). Dessa verk presenteras i kursguiden som är tillgänglig från kursstart.

Referenslitteratur

Barry, Peter. 2009. *Beginning Theory. An Introduction to Literary and Cultural Theory*. Manchester University Press. 338 s. ISBN 9780719079276

Strömqvist, Siv. 2015. *Uppsatshandboken*. Hallgren & Fahlgren. 142 s. ISBN 9789173828710

Svensk handordbok: konstruktioner och fraseologi. Tillgänglig här: <http://runeberg.org/handordbok/>